

BARWNIKI I PIGMENTY	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-80
	Rozjaśniacze optyczne Oznaczanie trwałości na wodę utlenioną	6045-51
		Zamiast BN-70/6045-11 ✓ BN-73/6045-28 ✓ BN-74/6045-31 ✓ BN-76/6045-42 ✓
		Grupa katalogowa 1029

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest oznaczanie trwałości rozjaśniaczy optycznych, przeznaczonych do rozjaśniania wyrobów włókienniczych, na działanie wody utlenionej.

1.2. Zakres stosowania normy. Metodę stosuje się do oznaczania trwałości rozjaśniaczy optycznych przeznaczonych do rozjaśniania włókien celulozowych, poliamidowych i poliestrowych oraz do środków piorących.

1.3. Określenia — wg BN-72/6045-23.

2. OZNACZANIE

2.1. Zasada metody. Próbkę tkaniny testowej rozjaśnionej optycznie badanym rozjaśniaczem, użytym w ilości odpowiadającej jego dawce maksymalnej, poddaje się działaniu wody utlenionej, a następnie płucze i suszy. Obniżenie intensywności rozjaśnienia próbki ocenia się wzrokowo przez porównanie ze skalą rozjaśnień.

2.2. Aparatura, przyrządy i materiały

a) Probówki szklane pojemności około 50 cm³, zaopatrzone w chłodnice powietrzne długości około 70 cm.

b) Płyty szklane lub ramki do suszenia próbek.

c) Skala rozjaśnień do oceny trwałości sporządzona wg BN-77/6045-08 p. 2.4.2 lub wg BN-73/6045-29 p. 2.4.2.

d) Tkanina testowa przygotowana wg BN-77/6045-08 p. 2.2

2.3. Roztwory. Roztwór bielący zawierający w 1 dm³ : 5,0 cm³ wody utlenionej 30-procentowej wg

PN-66/C-84102, 5,0 cm³ szkła wodnego sodowego wg BN-74/6016-41, 0,1 g chlorku magnezowego krystalicznego cz. (MgCl₂ · 6 H₂O). Roztwór doprowadzić do pH=10 ±0,2 (w temperaturze 20 ±2°C) około 10-procentowym roztworem wodorotlenku sodowego cz. Do przyrządzania roztworu należy stosować wodę destylowaną.

2.4. Przygotowanie próbki do badań. Z tkaniny testowej wg 2.2 d) rozjaśnionej optycznie badanym rozjaśniaczem wg BN-77/6045-08 p. 2.4.2.7 lub wg BN-73/6045-29 p. 2.4.2.7 i oznakowanej numerem 5, wyciąć próbkę o wymiarach 10 × 4 cm.

2.5. Wykonanie oznaczania. Próbkę przygotowaną wg 2.4 zwinąć luźno wzdłuż dłuższego brzegu i umieścić w probówce. Przygotować roztwór bielący wg 2.3 o krotności 1:30. Świeżo przygotowany roztwór o temperaturze 90°C wlać do probówki z próbką i zamknąć ją chłodnicą powietrzną. Pozostawić próbkę w ciemności w łaźni termostatycznej, w temperaturze 90 ±2°C. Próbkę w kąpielu nie poruszać. Po upływie 1 h próbkę wyjąć z kąpielu, wypłukać dwukrotnie w zimnej wodzie destylowanej, a następnie płukać przez 10 min w zimnej, bieżącej, pitnej wodzie wodociągowej. Po wypłukaniu próbkę odżąć i wysuszyć rozpostartą na płycie szklanej lub rozpiętą na ramce, w temperaturze pokojowej, bez dostępu światła.

2.6. Ocena trwałości rozjaśniacza. Osłabienie intensywności rozjaśnienia badanej próbki i zmianę jej odcienia oceniać wg BN-77/6045-08 p. 2.6 przez porównanie ze skalą rozjaśnień wg 2.2 c).

2.7. Podawanie wyników — zgodnie z BN-77/6045-08 p. 2.6.

K O N I E C

Informacje dodatkowe

Zgłoszona przez Zjednoczenie Przemysłu Organicznego ORGANIKA
Ustanowiona przez Naczelnego Dyrektora Zjednoczenia Przemysłu Organicznego ORGANIKA dnia 2 maja 1980 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 kwietnia 1981 r. (Dz. Norm. i Miar nr 14/1980 poz. 57)

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.

2. Normy związane

PN-66/C-84102 Woda utleniona

BN-74/6016-41 Szkło wodne sodowe

BN-77/6045-08 Rozjaśniacze optyczne dla włókiennictwa. Oznaczanie trwałości rozjaśniaczy. Zasady ogólne

BN-73/6045-29 Rozjaśniacze optyczne do środków piorących. Oznaczanie trwałości rozjaśniaczy. Zasady ogólne

BN-72/6045-23 Rozjaśniacze optyczne. Nazwy i określenia

3. Autorzy projektu normy — mgr inż. Ewa Higersberger, mgr inż. Wojciech Żołędziowski — Instytut Przemysłu Organicznego, Warszawa.